

Det norske Arbeiderparti

Det norske arbeiderparti - Det forenede arbeiderparti - har det maal at gjennomføre en socialistisk samfundshusholdning i Norge. Partiets dagsoppgaver er at kjæmpe for det arbeidende folks interesser og at forberede det socialistiske samfund.

Under henvisning hertil og til partiets principielle program opstilles følgende

Stortingsprogram for valget 1927

I. Finanserne

De offentlige finanser styrkes ved planmæssig økonomi og særlige foranstaltninger til reduktion av gjælden.

Gjæld som er stiftet i papirkroner og som nu kræves forrentet og tilbakebetalt i guld kroner, virker ødelæggende for de økonomiske virksomheter og for det arbeidende folk. Det maa derfor fremmes lovgivning med sigte paa nedskjæring av gjelds- og rentebyrden for de vanskeligst stillede kommuner, og til lettelse for smaabønder, fiskere og arbeidere.

II. Bankvæsen.

Der fremmes lovgivningsarbeide med sigte paa socialisering av bank- og kreditvirksomhet.

Der oprettes en valutacentral som formidler al pengeomsætning med utlandet, til betryggelse mot kapitalflugt og valutaspekulation.

Lav diskonto. Nedsættelse av renten paa laan i Smaabruk- og Boligbanken og Fiskeribanken.

III. Jordspørsmålet.

Samfundet anerkjender det arbeidende norske folks ret til tryg og utbyttningsfri besiddelse av landets naturherligheter som : jord, skog, beite, torvmyr jagt, fiske o.l.

Denne jordret knæsættes ved:

Husmænd, leilændinger og bygselsmand sikres ret til at komme i besiddelse av sine bruk overensstemmende med husmandskommissionens indstilling.

Arbeidsledige gives ret til gratis, udyrket i ord.

Økede bevilgninger til nydyrkning og bureisning.

Husløse familier sikres jord til tomtebruk, og bygningsmaterialer efter reducert pris.

Smaabruk- og Boligbanken styrkes saa den kan yde rentefrie nydyrkningslaan og billige bygge- og drifts laan.

Alle saadanne eiendomme med besætning og redskap beskyttes mot tvangssalg.

Store jord- og skogeiendomme, som ikke egner sig for enkeltmandsdrift, underlægges samfundsmæssige organer, som sikrer arbeiderne mot ubytning.

IV. Fiskerinæringen.

Der fremmes lovgivning, som fører fiskeribedriften over paa samvirkets og fællesskapets grund, uavhengig av mellemmænd og spekulanter.

Fiskernes samvirke fremmes ved støtte til anskaffelse av fartøier, redskaper, adgang til grund i fiskevær og ved nødvendig kredit.

Kontrol med agnhandelen. Olje- og salt-import gjøres til statsmonopol.

Effektivt trawleropsyn i Finmark.

Forædlingen av fiskeprodukterne utvikles med sigte paa at utvide markederne. Oprettelse av fryserier og ishuse, samt spesielle dampskibsruiter for eksport av fersk fisk fra Nord-Norge. Offentlig kontrol med eksporten.

V. Faglige og økonomiske krav.

Reaktionens angrep paa det arbeidende folks løns- og levestandard maa slaaes tilbake. Voldgifts- og tugthuslovbestemmelser, som er rettet mot lønsarbeiderne og deres organisasjoner ophæves. 8-timersdagen opretholdes. Arbeidervernlovgivningen utbygges. Effektive forholdsregler til sikring av arbeiderungdommens løns- og levevilkår.

VI. Sociale og kulturelle krav.

Arbeidet for avhjælp av boligmangelen støttes, bl. a. ved kooperativ boligbygging. Adgang for større kommuner til huleieregulering gjennomføres.

Folketrygd og morspension gjennomføres. Sykeforsikringen utvides og forbedres. Sykeforsikring for fiskere gjennomføres. Ulykkesforsikring for fiskere paa høide med industriarbeidernes.

Skolens niveau høines. Videre utvikling av fag- og husmorskolen. Frit skolemateriel. Kulturelle, tekniske og videnskabelige formaal fremmes.

Skarp haandhævelse av ædruelighetslovgivningen.

VII. Produktion og omsætning.

Tilstrækkelige bevilgninger til avhjælp av arbeidsløsheten.

Planmessig og energisk arbeide for utnyttelse av landets rigdomskilder.

Fremme av samfundsmæssig organisation av produktion og omsætning.

Kornmonopolet gjenindføres, og korntrygden ophæves.

Statsstøtte til produktionsvirksomhet som igangsættes av arbeidere i samvirke.

Fremme av kommunikationerne.

Anlægsvirksomheten holdes oppe.

VIII. Militarismen.

Avvæbning. De midler som indspares ved militærbevilgningernes sløifning anvendes til styrkelse av den finansielle stilling og til fremme av arbeidslivet.

IX. Told og skatter.

De midlertidige toldtillæg og toldskatterne paa det arbeidende folks nødvendighetsartikler ophæves.

Korn- og meltolden avskaffes.

Omlægning av skattebyrden med sigte paa lettelser for den arbeidende befolkning.

Progressiv stats- og kommuneskat.

Luksusskat paa det store private forbruk. Sterkt stigende arveavgift.